

LOGBOEK CHEMOURS

Voor : College B&W en Gemeenteraad
Van : Wethouder Visser-Schlieker
Datum : 4 februari 2020
Betreft : Activiteitenoverzicht dossier Chemours/DuPont

Conform toezegging aan de gemeenteraad van 12 april 2016 doe ik u hierbij een periodiek overzicht toekomen van de activiteiten rondom het dossier Chemours/DuPont.

Periode september 2019 – Januari 2020

Kostenverhaal

1. In 2018 zijn wij, samen met Papendrecht en Dordrecht, gestart met de aansprakelijkstelling van Chemours en DuPont voor de schade die wij hebben geleden, lijden en mogelijk in de toekomst nog zullen lijden als gevolg van de uitstoot van PFOA en GenX-stoffen. Overleg tussen de gemeenten en beide bedrijven en tussen de advocaten heeft geleid tot een formele afwijzing van de aansprakelijkstelling van de zijde van Chemours, **eind januari 2019**. DuPont heeft nog niet gereageerd. Wij hebben samen met de colleges van Papendrecht en Dordrecht besloten hierin niet te berusten en hebben het Juridisch Kennis Centrum en de externe advocaat de opdracht gegeven om verdere juridische stappen voor te bereiden. Daarbij richten wij ons momenteel op de ontstane bodemverontreiniging en de schade die dat met zich meebrengt. We werken hierin formeel samen met gemeenten Papendrecht, Dordrecht en Molenlanden. Met de provincie is structureel overleg om de verschillende procedures goed op elkaar af te stemmen.

Milieuonderzoeken

2. De betrokken gemeenten en waterschappen doen vervolgonderzoek naar de concentraties van PFOA en GenX in het oppervlaktewater. De waterschappen Hollandse Delta en Rivierenland zijn daarvoor gestart met het monitoren van het oppervlaktewater in de regio, om een beter beeld te krijgen van de aanwezigheid van de stoffen PFOA en GenX en hoe de concentraties zich ontwikkelen. De Waterschappen hebben aangegeven op dit moment de resultaten van de monitoring te verwerken in een rapportage. Als deze wordt vrijgegeven door het Waterschap informeren wij u daarover (naar verwachting begin 2020).
3. De European Food Safety Authority (EFSA) doet onderzoek naar de risicogrenswaarden van PFOA (en ook andere PFAS-stoffen). Op **14 december 2018** hebben wij u geïnformeerd dat de EFSA een voorlopige aangescherpte grenswaarde voor PFOA heeft vastgesteld. Deze is 15 maal strenger dan de gezondheidkundige grenswaarde die RIVM in 2016 heeft afgeleid. Het RIVM zet vraagtekens bij de onderbouwing van de EFSA en ziet, mede doordat de EFSA-waarde nog niet definitief is, geen aanleiding om eerdere adviezen aan te passen. In 2020 komt de EFSA met een definitieve grenswaarde. Het RIVM is hierbij betrokken. Uiteraard blijven wij de formele richtlijnen en adviezen van deze instanties volgen en handelen wij ernaar zodra nieuwe informatie bekend wordt gemaakt.
4. **Meetprogramma Rijkswaterstaat**
Rijkswaterstaat heeft metingen uitgevoerd naar de aanwezigheid van PFOA en FRD in de (in)directe lozingen en het ontvangende oppervlaktewater bij Chemours. Op basis van de

resultaten van dit onderzoek concludeert RWS dat de concentratie FRD en PFOA in het afvalwater vanuit Chemours naar de RWZI (indirecte lozing) met respectievelijk 99 en 97% is afgenomen ten opzichte van begin 2017. Wat betreft het ontvangende oppervlaktewater stelt RWS dat voor zowel FRD als PFOA de gemetenconcentraties ruim lager zijn dan de beschikbare normen voor oppervlaktewater en drinkwater. U heeft het rapport op 7 november 2019 van ons ontvangen via de lid GS brief die is verzonden.

Vergunningen

5. Revisie-vergunning

In **december 2018 en januari 2019** zijn door Chemours en DuPont aanvullende stukken ingediend op de aanvragen voor revisie-vergunning voor beide bedrijven. Daarbij hebben wij de gelegenheid gekregen een advies uit te brengen aan de DCMR/provincie. Samen met onze adviseur Johan Vollenbroek zijn de aanvullende stukken getoetst. Dit heeft geleid tot een uitgebreide reactie. Belangrijkste conclusie is dat de aanvragen ontoereikend zijn. Bovendien wordt voor een aantal stoffen (niet PFOA of GenX) een verhoogde emissie aangevraagd en wordt de identiteit van enkele stoffen niet kenbaar gemaakt. In augustus 2019 en december 2019 zijn door beide bedrijven opnieuw aanvullende stukken ingediend. Ook deze stukken hebben wij door onze adviseur laten beoordelen en als adviezen ingediend bij het bevoegde gezag. Omdat er op deze manier weinig voortgang te verwachten is via de revisie-vergunning hebben wij de DCMR/provincie geadviseerd via ambtshalve wijzigingen de reductie van emissies versneld af te dwingen. Daarbij dient prioriteit te worden gegeven aan de stoffen FRD (GenX) en E1. Momenteel beoordeelt de DCMR/provincie de aanvragen en nemen daarbij onze adviezen mee. DCMR/provincie verwacht in mei 2020 de ontwerpbeschikkingen op de aanvragen te kunnen publiceren.

6. Nieuwe ambtshalve wijziging door provincie

Op 10 september 2018 heeft Chemours maatregelen aangekondigd om de uitstoot van GenX fors terug te dringen. Daarbij belooft het bedrijf over twee jaar 99% minder GenX uit te stoten dan in 2017. Daarnaast gaan zij voor een reductie van 80% van andere zeer gevaarlijke stoffen in 2023 en 99% reductie in 2030.

Verlaging indirecte lozing FRD-903 Chemours

In 2017 hebben Gedeputeerde Staten de vergunde indirecte lozing naar water door Chemours van de GenX stof FRD-903 verlaagd van 6.400 naar 2.035 kg per jaar. In de zomer van 2018 is dit verder verlaagd van 2.035 naar 148 kg per jaar. Op basis van de eigen aanvraag van Chemours voor de ingebruikname van een koolfilter ten behoeve van de waterzuivering is de jaarvracht in het definitieve besluit aangepast naar 140 kg en vanaf 2021 op 20 kg per jaar gesteld. Inmiddels heeft Chemours, mede op basis van een verdere optimalisatie van de waterzuivering, een aanvraag gedaan om de vergunde jaarvracht FRD-903 verder te verlagen naar 2 kg per jaar. De vergunningaanvraag is nu in behandeling bij de DCMR Milieudienst Rijnmond (DCMR). In de lid GS brief van 18 december 2019 die ook naar u is gezonden is de laatste stand van zaken aangegeven. Naar verwachting volgt in het eerste kwartaal 2020 een besluit over een definitieve vergunning.

Definitief besluit ambtshalve verlaging emissies naar de lucht

De provincie heeft ervoor gekozen via een volgende ambtshalve wijziging van de vergunning van Chemours de emissies naar de lucht versneld verder aan te scherpen. Dit kan omdat er nieuwe technische en economisch haalbare mogelijkheden beschikbaar zijn. Om de emissies te reduceren wordt niet gewacht op het tempo van de lopende revisieprocedure.

Op 18 december 2019 heeft de provincie de definitieve beschikking gepubliceerd. U bent hierover op dat moment geïnformeerd. In deze beschikking wordt de vergunde emissie naar de lucht van de GenX stof FRD vanaf inwerkingtreden van deze vergunning eerst met bijna 80% gereduceerd van 450 kg naar 95 kg per jaar en per 2021 naar 3,2 kg per jaar. Voor veel andere organische fluorverbindingen geldt dat het totaal van de vergunde emissies in twee stappen per 2024 en 2025 uiteindelijk verlaagd worden met 99%. Dit tijdpad is nodig vanwege de noodzakelijke aanpassingen van de installaties en de tijd die nodig is de tweede thermal converter (TC) te bouwen.

Toets door gemeenten

Aan de voorkant hebben wij als gemeente Sliedrecht, samen met Papendrecht en Dordrecht en onze adviseur Johan Vollenbroek, geadviseerd op de ontwerpbeschikking. In grote lijnen staan wij positief tegenover de voorgenomen aanscherpingen en een groot deel van onze eerdere adviezen zijn verwerkt. De verdere aanscherping van de emissies is een forse stap in de goede richting. In een zienswijze benadrukken wij echter ook nog een aantal aandachtspunten. Zo wijzen wij daarin op de noodzaak tot scherpe monitoring. Samen met onze adviseur constateren wij dat dit in de definitieve beschikking is aangescherpt op grond van onze zienswijze. Aandachtspunt blijft dat wij gaan voor een **volledige** reductie naar 0 van ZZS stoffen en daarom vinden wij dat sommige aanscherpingen sneller doorgevoerd zouden moeten worden. Onze adviseur acht verdere juridische stappen rond deze beschikking niet kansrijk omdat het hier een ambtshalve wijziging betreft. De procedure rond de revisievergunning biedt hier mogelijk meer kansen toe en daarom blijven wij scherp letten op mogelijkheden om verdere reductie van ZZS zo snel mogelijk door te voeren. In de bestuurlijke overleggen kaarten wij dit dan ook nadrukkelijk aan.

7. **Handhavingszaken**

De DCMR Milieudienst Rijnmond heeft bij een op 28 oktober 2019 bij Chemours uitgevoerde controle twee overtredingen geconstateerd van de aan de tijdelijke opslag van GenX houdend afval verbonden voorschriften. Chemours heeft voorafgaand aan de export van het materiaal de verzegeling van de containers verbroken en de inhoud op de inrichting overgeslagen. DCMR heeft hiertegen handhavend opgetreden en het bedrijf gesommeerd de opnieuw aangebrachte verzegeling niet te verbreken en de 11 containers in zijn geheel binnen de eerder vergunde opslagtermijn van één jaar af te voeren naar een erkende verwerker.

EVOA overtreding

De Inspectie Leefomgeving en Transport (ILT) heeft geconstateerd dat Chemours niet de juiste vergunning heeft aangevraagd voor de export naar het bedrijf Indaver in België van het uit Italië teruggenomen GenX houdend afval. Het afval is namelijk naar België vervoerd onder een vergunning die afgegeven is voor een afvalstroom met andere samenstelling en herkomst. De ILT heeft naar aanleiding van deze overtreding besloten een Proces Verbaal op te maken en een bestuurlijk traject op te starten.

Over beide zaken bent u in november 2019 reeds geïnformeerd.

8. **Onderzoek naar GenX**

Eerder zijn er door PRO Sliedrecht vragen gesteld over nader bloedonderzoek naar GenX en is ons gevraagd het oppakken ervan bij het ministerie te bepleiten. De afgelopen periode hebben wij bestuurlijk het gesprek gevoerd met het RIVM, provincie, het ministerie en collega gemeenten over de wenselijkheid en mogelijkheid nader onderzoek te doen naar GenX in het menselijk lichaam. Uitgangspunt vanuit het RIVM en het ministerie is nog altijd dat hier geen

medische of gezondheidskundige aanleiding voor is. Er zijn voor hen op dit moment ook geen signalen die leiden tot een heroverweging van dit standpunt.

Een mogelijke aanleiding voor het ministerie om wel nader onderzoek te doen was het traject om GenX in Europa formeel aan te laten merken als zeer zorgwekkende stof (ZZS). Een belangrijke stap omdat dit ons helpt in de argumentatie om de emissies zo spoedig mogelijk tot nul te reduceren. Deze aanwijzing is, zoals u weet, afgelopen zomer met succes bewerkstelligd. Het ministerie ziet daarom vanuit dat perspectief geen noodzaak tot bloedonderzoek naar GenX.

9. **Last onder dwangsom DuPont**

In het advies van de samenwerkende gemeenten over de eerdere stukken voor de revisievergunning hebben wij ook een opmerking gemaakt over het procesfornuis van DuPont en met name het daar in mee verbranden van (gevaarlijke) afvalstoffen. Mede op grond daarvan heeft de DCMR de installatie gecontroleerd en is de DCMR een handhavingstraject gestart richting DuPont. Het bleek dat niet volledig voldaan wordt aan de geldende eisen. De DCMR verwacht niet dat er sprake is van onaanvaardbare gevolgen voor het milieu. De brief van gedeputeerde Vermeulen van 3 september 2019 waarin gemeld wordt dat de DCMR een last onder dwangsom oplegt aan DuPont is u reeds toegezonden.

Tot slot

Uiteraard blijven wij, samen met de andere gemeenten en onze adviseur, de heer Johan Vollenbroek, dicht op de vergunningstrajecten zitten om de belangen van Sliedrecht te behartigen. Onze inzet: geen emissie van (zeer) gevaarlijke stoffen in onze leefomgeving.

De afgelopen periode is naar u toegezonden:

- Kamerbrief inzake GenX ter informatie voor de raad d.d. 26-9-2019
- Lid GS-brief gedeputeerden Bom-Lemstra en Vermeulen, Ontwerpbeschikking Korenet indirecte lozing PFOA GenX en aanpassing last onder dwangsom Chemours d.d. 17-10-2019
- Lid GS-brief van de gedeputeerden Bom-Lemstra en Vermeulen, Verdere verlaging indirecte lozing FRD-903 Chemours d.d. 7-11-2019
- Brief van de Gedeputeerden Vermeulen en Bom Handhavend optreden DCMR m.b.t. opslag afval Chemours en afschrift Kamerbrief d.d. 20-11-2019
- Brief van de Gedeputeerden Vermeulen en Bom ontwerpbeschikking water en definitieve beschikking lucht Chemours d.d. 18-12-2019
- Brief van de Gedeputeerden Vermeulen en Bom inzake gaslekkage DuPont d.d. 21-01-2020